

Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive

Sadržaj

PREDGOVOR

I. DIO: OBRAZOVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA U EUROPI IZ PERSPEKTIVE CJELOŽIVOTNOG UČENJA (Vlasta Vizek Vidović)	9
1. Učiteljske i nastavničke kompetencije kao jedna od determinanti usmjerenosti i spremnosti na cjeloživotno učenje	15
2. Kako privući sposobne pojedince da izaberu učiteljsku/nastavničku profesiju?	20
3. Kako organizirati inicijalno obrazovanje učitelja i nastavnika koje bi im omogućilo poticanje učenika na visoka obrazovna postignuća?	25
3.1. Kraj stoljeća: nalazi SIGMA projekta Obrazovanje učitelja i nastavnika u Europi	25
3.2. Smjernice za 21. stoljeće: Green paper on teacher education in Europe (Zeleni dokument o obrazovanju učitelja i nastavnika u Europi)	29
3.3. Slika stanja: obrazovanje učitelja i nastavnika u Europi na početku 21. stoljeća	32
3.4. Značenje Bolonjskog procesa za promjene sustava obrazovanja učitelja i nastavnika u EU	35
3.5. Pogled iznutra: pregled obrazovanja učitelja i nastavnika iz nacionalne perspektive	43
4. Kakvim mjerama osigurati da se dobri učitelji i nastavnici zadrže i razvijaju u nastavničkoj profesiji?	51
5. Koja je uloga istraživanja u području učenja/poučavanja i obrazovanja učitelja i nastavnika?	62
6. Zaključak	64
II. DIO: OBRAZOVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA U HRVATSKOJ (Vesna Vlahović Štetić i Vlasta Vizek Vidović)	
1. Uvod	69
2. Kako privući sposobne pojedince da izaberu učiteljsku/nastavničku profesiju?	69
3. Kako organizirati inicijalno obrazovanje i trajni profesionalni razvoj kako bi učitelji i nastavnici bili uspješni u poticanju učenika na visoka obrazovna postignuća?	70
3.1. Kratak povijesni pregled obrazovanja učitelja i nastavnika u Hrvatskoj	70
3.2. Reforma obrazovanja 1990-tih	72
3.3. Što Bolonjski proces znači za sustav obrazovanja učitelja i nastavnika: sustav obrazovanja učitelja i nastavnika prije i poslije Bologne	74
3.3.1. Učitelji osnovne škole – niži razredi (od 1. do 4.)	74
3.3.2. Nastavnici viših razreda osnovne škole (od 5. do 8.) i srednjih škola	78
3.3.3. Nastavnici strukovnih škola – tehničke, medicinske i ekonomske srednje škole	80
3.3.4. Nastavnici strukovnih škola – industrijske i obrtničke srednje škole	81
3.3.5. Učitelji – specijalni pedagozi	83
3.4. Institucije koje obrazuju učitelje i nastavnike	84
3.5. Osiguranje kvalitete obrazovanja učitelja i nastavnika	85
4. Kakvim mjerama osigurati da se kvalitetni učitelji i nastavnici zadrže u nastavničkoj profesiji?	86
5. Koja je svrha istraživanja u području učenja/poučavanja i obrazovanja učitelja i nastavnika?	90
6. Zaključak	91
III. DIO: PRIKAZ REZULTATA EMPIRIJSKIH ISTRAŽIVANJA NA GLAVNIM SUDIONICIMA SUSTAVA OBRAZOVANJA UČITELJA I NASTAVNIKA	
1. Percepcija kvalitete obrazovanja učitelja i nastavnika i nekih aspekata učiteljske i nastavničke profesije iz perspektive osnovnoškolskih učitelja i nastavnika (Tea Pavin, Majda Rijavec i Renata Miljević-Riđički)	
1.1. Uvod	95
1.2. Inicijalno obrazovanje učitelja i nastavnika: percepcija kvalitete i zadovoljstvo inicijalnim obrazovanjem osnovnoškolskih učitelja i nastavnika	97
1.3. Trajni profesionalni razvoj učitelja i nastavnika	104
1.4. Percepcija učiteljske/nastavničke uloge u obrazovno-odgojnom procesu	110

1.5. Percepcija pojedinih aspekata učiteljske/nastavničke profesije s obzirom na neke karakteristike učitelja i nastavnika	114
1.6. Glavni izvori zadovoljstva i nezadovoljstva u radu učitelja i nastavnika	119
1.7. Zaključak	122
2. Percepcija kvalitete obrazovanja nastavnika i nekih aspekata nastavničke profesije iz perspektive srednjoškolskih nastavnika (Tea Pavin)	
2.1. Uvod	124
2.2. Inicijalno obrazovanje nastavnika: percepcija kvalitete i zadovoljstvo inicijalnim obrazovanjem srednjoškolskih nastavnika	127
2.3. Trajni profesionalni razvoj nastavnika	134
2.4. Percepcija nastavničke uloge u obrazovno-odgojnom procesu	143
2.5. Percepcija pojedinih aspekata nastavničke profesije s obzirom na neke karakteristike nastavnika	148
2.6. Glavni izvori zadovoljstva i nezadovoljstva u radu nastavnika	155
2.7. Zaključak	159
3. Percepcija kvalitete učiteljskog i nastavničkog obrazovanja i nekih aspekata učiteljske i nastavničke profesije iz perspektive studenata Učiteljske akademije, visokih učiteljskih škola i nastavničkih fakulteta (Tea Pavin, Majda Rijavec i Renata Miljević-Ričićki)	
3.1. Uvod	161
3.2. Inicijalno obrazovanje studenata: percepcija kvalitete i zadovoljstvo inicijalnim obrazovanjem	162
3.3. Percepcija učiteljske/nastavničke uloge u obrazovno-odgojnom procesu	169
3.4. Zaključak	173
4. Percepcija kvalitete inicijalnog obrazovanja i trajnog profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika iz perspektive sveučilišnih nastavnika (Antonija Žižak)	
4.1. Uvod	174
4.2. Inicijalno obrazovanje učitelja i nastavnika	175
4.2.1. Organizacija studija	175
4.2.2. Struktura kurikuluma	184
4.3. Kvaliteta trajnog profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika	189
4.4. Komentari promjena u sustavu obrazovanja učitelja i nastavnika	191
4.5. Zaključak	192
IV. DIO: MEĐUNARODNA ISKUSTVA: PRIMJERI DOBRE PRAKSE	
Primjer 1. Priprema nastavnika za korištenje obrazovne tehnologije u nastavi: međunarodna iskustva (Ivana Batarelo)	197
Primjer 2. Praktična nastava kao poticajno okruženje za učenje u inicijalnom obrazovanju učitelja i nastavnika (Friedrich Buchberger)	203
Primjer 3. Temeljne ideje, preduvjeti i koraci za uključivanje zajednice u poučavanje: novo usmjerenje obrazovanja učitelja i nastavnika na Sveučilištu u Goeteborgu (Fryk Lasse i Forsen Bosse)	215
Primjer 4. Magistarski studij za obrazovanje osnovnoškolskih učitelja i nastavnika (Sharon Kletzien)	220
Primjer 5. Obrazovanje nastavnika u Engleskoj: studija slučaja s Odjela poslijediplomskih studija obrazovanja Sveučilišta u Bristolu (Malcolm Lewis i Roger Garrett)	226
Primjer 6. Pобољшanje obrazovanja nastavnika za rad s djecom s posebnim potrebama razvojem on-line vještina poučavanja u sveučilišnih nastavnika (Anne I Nevin.)	245
Primjer 7. Zajednička europska načela za sposobnosti i kvalifikacije učitelja (EU komisija)	254
Primjer 8. Osiguravanje kvalitete inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika: standardi inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika u Škotskoj	260
V. DIO: PREMA MODELU CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA UČITELJA I NASTAVNIKA	
1. Uvod	287
2. Instrumenti obrazovne politike nužni za podršku kvalitetnom obrazovanju učitelja i nastavnika	288
3. Obrazovanje učitelja razredne nastave	291
3.1. Inicijalno obrazovanje	291
3.2. Trajno profesionalno usavršavanje i poslijediplomski studiji	296
4. Obrazovanje predmetnih nastavnika	297
4.1. Inicijalno obrazovanje	297

4.2. Trajno profesionalno usavršavanje i poslijediplomski studiji	300
5. Umjesto zaključka	300
Summary	302
Literatura	308
Korisne baze podataka	316
Primjeri nekih web-stranica korisnih u praksi učitelja i nastavnika	318
VI. DIO: PRILOZI (A-D)	
Prilog A: Izvorni grafički prikazi obrazovanja učitelja i nastavnika iz dokumenata Eurydice	321
Prilog B: Tablice s rezultatima istraživanja provedenog na osnovnoškolskim učiteljima i nastavnicima	326
Prilog C: Tablice s rezultatima istraživanja provedenog na srednjoškolskim nastavnicima	337
Prilog D: Podaci o autorima	351